

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 maja 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII C 2316/16, z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeciwko K. O. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi oddalił powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając orzeczenie w całości. Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie:

- 1) art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów zgromadzonych w sprawie, polegającą na odmowie przyznania przedłożonym przez powódkę dokumentów jakiegokolwiek waloru dowodowego w warunkach ewidentnej bierności ze strony pozwanego, co w konsekwencji doprowadziło do uznania przez Sąd, że powódka nie udowodniła zawarcia umowy pożyczki,
- 2) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że w niniejszej sprawie ciężar dowodu spoczywa wyłącznie na powódce,
- 3) art. 245 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że dokumenty przedłożone przez stronę powodową w niniejszej sprawie nie stanowią dokumentów,
- 4) art. 720 k.c. poprzez ich błędną wykładnię, polegającą na bezpodstawnym przyjęciu, że powód uchybił obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. ponieważ nie dołączył do pozwu dokumentów, z których wynikałoby, że pozwany zawarł z powodem umowę pożyczki, podczas gdy powód przedstawił ramową umowę pożyczki zawartą z pozwanym za pomocą środków komunikacji elektronicznej jako wyraźną i bezsporną akceptację warunków przyznania pożyczki oraz umowę pożyczki nr (...),
- 5) art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2014.1497 j.t.) poprzez jego niezastosowanie, polegające na zignorowaniu przez Sąd I instancji specyfiki zawierania umowy pożyczki przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (środków komunikacji elektronicznej – Internetu),
- 6) art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe, poprzez ich niezastosowanie skutkujące oddaleniem powództwa w całości, z uwagi na rzekomy brak udowodnienia roszczenia przez powoda w sytuacji, gdy oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych (w tym także przelewaniem na rachunki bankowe określonych kwot w ramach umowy pożyczki) mogą być składane w postaci elektronicznej, a dokumenty generowane elektronicznie stanowią ekwiwalent dokumentów podpisanych własnoręcznie,
- 7) art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 385¹ k.c. poprzez uznanie, że postanowienie umowy dotyczące kosztów windykacji stanowią klauzule abuzywne,
- 8) art. 77 k.c. poprzez błędne przyjęcie, iż dokumentem w rozumieniu kodeksu cywilnego jest wyłącznie forma pisemna poświadczona za zgodność z oryginałem, podczas gdy definicja ustawowa wskazuje wyraźnie, iż „Dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią”.
- 9) art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c., bowiem Sąd jest związany tylko postawą faktyczną powództwa, zaś samodzielnie musi dokonać oceny prawnej żądania niezależnie od twierdzeń strony. Pozwany nie kwestionował faktu dokonanej przez powódkę wypłaty na jego rzecz, wobec czego, skoro sąd I instancji nie ustalił podstawy prawnej dochodzonego roszczenia, to po stronie pozwanej doszło do bezpodstawnego wzbogacenia z uwagi na spełnienie przez powódkę świadczenia o charakterze świadczenia nienależnego.

W konsekwencji zgłoszonych zarzutów apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym także za instancje odwoławczą.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zawrotu opłaty za pełnomocnictwo.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Na wstępie wyjaśnić należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym. Zaznaczyć także należy, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, bądź naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast w myśl art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je jako własne, jak i dokonaną ocenę prawną.

Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, że powód nie udowodnił swego roszczenia ani co do zasady ani co do wysokości. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c., obowiązek złożenia dowodu na poparcie swych twierdzeń spoczywa na stronie dochodzącej swych roszczeń. Obowiązkiem powoda było wykazanie faktu zawarcia umowy pożyczki przez pozwaną.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Stosownie do art. 232 k.p.c. to na stronach cięży obowiązek przedstawienia dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, a skoro ten uprawnienia tego nie wykonał prawidłowo, nie może usprawiedliwiać się przerzuceniem odpowiedzialności za postępowanie dowodowe na Sąd. Wskazany powyżej ciężar dowodu w znaczeniu formalnym uzupełnia ciężar dowodu w znaczeniu materialnym wyrażony w art. 6 k.c., który nakłada na stronę ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2007r., (II CSK 293/07), ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu.

Powód, opierając swoje roszczenia na podstawie umowy pożyczki zdefiniowanej w art. 720 § 1 k.c. w związku z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity Dz.U. z 2014r. poz. 1497 z późniejszymi zmianami), winien zatem udowodnić istnienie tego stosunku prawnego, zgodnie z ogólną regułą dowodową z art. 6 k.c.

Powód jako okoliczność uzasadniająca jego roszczenie powołał się jedynie na wydruk potwierdzający akceptację umowy ramowej pożyczki L. pl. poprzez dokonanie przelewu kwoty 1 grosza, wydruk profilu klienta, wydruk zawierający treść wysłanej w dniu 14 grudnia 2015 roku z adresu poczty mailowej (...) na adres poczty mailowej powoda, wiadomości email zatytułowanej wnioski o rozłożenie na raty zadłużenia w kwocie 3.159,04 wynikającej z pożyczki (...), wydruk z którego wynika, że w dniu 11 września 2015 roku dokonano na rachunek bankowy osoby oznaczonej jako K. O. przelewu kwoty 1.900 zł. Prawidłowo uznał Sąd Rejonowy, że dowody te nie są wystarczające by uznać, że doszło do zawarcia umowy pożyczki.

Powód powołuje się na istnienie ramowej umowy pożyczki, którą przedłożył. Niemniej jednak umowa ta nie została podpisana przez pozwaną, a zatem nie sposób uznać, aby nastąpiło skuteczne nawiązanie tego stosunku prawnego, tym bardziej jeżeli uwzględni się również treść art. 720 § 2 k.c. (zastrzegającej formę pisemną ad probationem dla umowy pożyczki przenoszącej kwotę 500 zł) oraz art. 29 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim który stwierdza, że umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że na potwierdzeniu zawarcia umowy pożyczki widnieje podpis dyrektora zarządzającego, po stronie powodowej. Brak jest podpisu pożyczkobiorcy, pomimo pozostawionego miejsca w tym celu na potwierdzeniu zawarcia umowy (k. 17). Powód nie przedstawił dowodu potwierdzającego zawarcie umowy pożyczki przez pozwaną. Dowodem na tę okoliczność, nie jest wydruk na którym znajduje się określenie akceptującej warunki umowy ramowej (k. 11). Z dowodu tego jak i z pozostałych dowodów przedstawionych przez powoda nie wynika, że oświadczenie co do akceptacji warunków ramowej umowy zostało złożone przez pozwaną internetowo. Brak jest bowiem jakiegokolwiek dowodu wskazującego, że pozwana dokonywała transakcji czy jakichkolwiek czynności przez internet w zakresie umowy pożyczki, czy że składała wniosek o zawarcie takiej umowy przez internet. Powód nie udowodnił, że przedstawiał na swej stronie internetowej ofertę zawarcia umów pożyczki na określonych warunkach, pozostawiając potencjalnemu pożyczkobiorcy możliwość ukształtowania ostatecznej treści umowy poprzez wybór pożyczanej kwoty i określenie terminu jej zwrotu. Z przedstawionego materiału dowodowego nie wynika, że pozwana ofertę tę przyjęła w zakresie warunków oferowanych przez pożyczkodawcę, zaznaczając, że chciałaby pożyczyć określoną kwotę. Sam przelew środków na konto pozwanej nie prowadzi do zawarcia umowy pożyczki, albowiem jest to czynność jednostronna. Aby doszło do zawarcia umowy pożyczki muszą zostać złożone zgodne oświadczenia woli przez dwie strony umowy. Powód nie wykazał, aby takie oświadczenie woli zostało złożone przez pozwaną, w tym przez internet. Na marginesie wskazać należy, że gdyby nawet pozwana skorzystała ze środków pieniężnych przelanych na jej konto, to brak jest podstaw do zasądzenia kwoty wskazanej w pozwie na podstawie przepisów dotyczących umowy, albowiem powód nie udowodnił, że umowa pożyczki została zawarta.

Wobec powyższych uwag należało uznać, iż apelacja strony powodowej stanowi jedynie nieskuteczną polemikę z prawidłowymi ustaleniami i z trafnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego i z tych też względów nie mogła skutkować wydaniem korzystnego dla powoda rozstrzygnięcia uwzględniającego apelację w całości, czy nawet w części. Wobec braku udowodnienia zawarcia umowy pożyczki, przesądzając o bezzasadności apelacji, odnoszenie się do każdego z osobna zarzutów naruszenia norm prawa materialnego należało uznać za bezprzedmiotowe.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 450 złotych stanowiącą wynagrodzenie pełnomocnika, stosownie do treści § 10.1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015.1804 w brzmieniu obowiązującym od dnia 27.10.2016 r do 12.10.2017 r).